

مرکز تحقیق و توسعه روش‌های آموزشی

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۴

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	(الف)
۱	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (الف) مُردنی چنان، غبطه بزرگ زندگانی شد. (ب) هم فرقت بود، هم وصلت. (ج) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای. (د) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن.	۱
۱	صورت صحیح املائی واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) رنج هیچ (ضایه / ضایع) مکن. (ب) به یادگار نسیم (سبا / صبا) نگه دارد. (ج) هر که در مسلخ گرمابه بود برپای (خاسته / خواسته) بودند. (د) از یال و (قارب / غارب) به زیر آمد.	۲
۱	در میان گروه واژگان زیر چهار غلط املائی یافته، صحیح آنها را بنویسید. «ورطه و گرداب، مهرابِ نماز، خزلان و خواری، تسکین و آرامش، حُسن صیرت و باطن، غرض و بدهی، وقب و فرورفتگی اندام»	۳
۰/۷۵	انواع «و» به کار رفته در بیت زیر را مشخص کنید. «شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می‌گذرند»	۴
۰/۷۵	از فعل «داری می‌خوانی» ساخت‌های زیر را بسازید. (الف) فعل ماضی بعید (ب) فعل امر (ج) ساخت منفی	۵
۰/۵	نمودار زیر را کامل کنید. شیرین‌ترین لبخند زندگی وابسته پیشین هسته وابسته پسین اسم 	۶

مرکز تحقیق و پژوهش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۱

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

صفحه ۲ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۱	نقش دستوری واژگان مشخص شده را در ابیات و عبارات زیر مشخص کنید. الف) هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد ب) نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو ج) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب خدایش در همه حال از بلا نگه دارد بر دولت آشیان شما نیز بگذرد	۷
۰/۵	در عبارت زیر بخش حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. «نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی.»	۸
۰/۵	جملات بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید. «چون بگشایم ز سر مو شکن ماه ببیند رخ خود را به من»	۹
۵	قلمرو ادبی	ب
۰/۵	واژگان دارای آرایه سجع را در عبارت زیر مشخص کنید. «پیغام او مفتاح فتوح است و مهر او بلانشینان را کشتی نوح است.»	۱۰
۰/۵	در بیت زیر کنایه را یافته و مفهوم آن را بنویسید. «در بر من ره چو به پایان برد از خجلی سر به گریبان برد»	۱۱
۰/۵	مشبه و مشبه به را در بیت زیر مشخص کنید. «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد»	۱۲
۱/۵	ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه های «تلمیح»، «حس آمیزی»، «مجاز»، «حسن تعلیل»، «استعاره» و «ایهام» شماره گذاری کنید. الف) پشت دیوار آنچه گویی، هوش دار ب) در بن این پرده نیلوفری ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد د) به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من ه) گر بود از تلخی مرگت خبر و) درختان را دوست می دارم تا نباشد در پس دیوار، گوش کیست کند با چون منی همسری؟ گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا جان شیرینت شود زیر و زبر که به احترام تو قیام کرده اند	۱۳

مرکز تحقیق و توسعه روش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

صفحه ۳ از ۴

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

بارم	سؤال	ردیف
۱	ابیات زیر را کامل کنید. الف) گویند مگو چندین سخن از عشقش می‌گویم و بعد از من ب) به پیام آشنایی بنوازد آشنا را	۱۴
۰/۵	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) اتاق آبی: ب) گوشواره عرش:	۱۵
۰/۵	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. الف) قابوس‌نامه از آثار ادبیات غنایی به شمار می‌آید. ب) جای قافیه در شعر سپید مشخص نیست.	۱۶
۸	قلمرو فکری	ج
۰/۵ ۰/۵	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم‌نمای جو فروش نباشی و اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.» الف) منظور از «گندم‌نمای جو فروش» چه کسانی است؟ ب) مفهوم «داد از خویشتن بده» چیست؟	۱۷
۰/۵	دو ویژگی معلم نقاشی سهراب سپری را با توجه به متن زیر مشخص کنید. «معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت. آدمی افتاده و صاف. کارش نگار نقش قالی بود و در آن دستی نازک داشت.»	۱۸
۰/۵	مفهوم مشترک دو بیت زیر را در عبارتی کوتاه بنویسید. الف) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد	۱۹
۰/۵	مفهوم نهایی بیت زیر را بنویسید. «زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد»	۲۰

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۱

صفحه ۴ از ۴

باسمه تعالی

پیش‌آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	با توجه به بیت زیر از نظر شاعر دریا دارنده چه ویژگی‌هایی شده است؟ «نعره برآورده فلک کرده کر دیده سیه کرده شده زهره در»	۲۱
۰/۵	مفهوم نهایی و مشترک عبارت و بیت زیر با توجه به داستان «سفر به بصره» از ناصر خسرو را در عبارتی کوتاه بنویسید. الف) این هر دو حال در مدت بیست روز بود. ب) دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار دگر گه خزان شود	۲۲
۰/۵	مفهوم نهایی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد خدا نگره دارد»	۲۳
۴	معنی عبارات و ابیات زیر را بنویسید. الف) در بُن این پرده نیلوفری ب) حق شناس باش، خاصه قرابت خویش را. ج) چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد د) چون دادِ عادلان به جهان در، بقا نکرد ه) قصه یوسف (عَلَيْهِ السَّلَام) در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود. کیست کند با چو منی همسری؟ بیداد ظالمان شما نیز بگذرد	۲۴
۲۰	جمع بارم	